

HANDLEIDING BASIS MODERATOREN

FILM NATUURLIJK

VO 2 - 3

INLEIDING

In dit zaalprogramma gaan leerlingen kijken naar een compilatie van korte films waarin ze ontdekken hoe filmmakers op verschillende manieren het thema klimaat in beeld brengen.

Let op: meningen over het klimaat mogen n.a.v. de filmbeleving wel gegeven worden, maar het is niet de bedoeling om in discussie of gesprek te gaan over de standpunten van de leerlingen t.o.z. van het klimaat.

Dit programma is ontwikkeld door Netwerk Filmeducatie, Eye Filmmuseum, Cinekid, IFFR, IDFA en NFF.

Informatie voor de moderator

Deze handleiding is bedoeld als ondersteuning bij het modereren van het zaalprogramma in een filmtheater of bioscoop. Je kunt de bijbehorende kant-en-klare Powerpoint gebruiken, of er een eigen versie van maken.

De vertoning van de slides kan als ppt, pdf (via een laptop) of als DCP (via de filmprojector).

Dit is de basisversie; er is ook een uitgebreide handleiding beschikbaar.

Doelen van dit zaalprogramma

- Leerling beleeft en maakt kennis met verschillende soorten film.

Films in dit programma

[JovannaForFuture](#) (Mirjam Marks, 15 min, documentaire)

[Kippenkracht](#) (Maria Philips, 12 min, speelfilm)

[Hybrids](#) (Florian Brauch, e.a., 6 min, animatie)

[M6nths](#) (Eline Helena Schellekens, 12 min, documentaire)

[Human Nature](#) (Sverre Frederiksen, 2 min, animatie)

[PolarBarry](#) (Wouter Dijkstra, 5 min, animatie)

Totale duur compilatie: 52 minuten

Totale duur programma: ca. 90 minuten

In deze handleiding wordt bij elke film een korte samenvatting gegeven. Deze schuingedrukte tekst is ter informatie voor de moderator en hoeft niet voorgelezen te worden.

TIPS VAN COLLEGA'S

We verzamelden de beste voorbereidings- en gesprekstips van theaters uit het hele land om een zo soepel en betekenisvol mogelijk filmbezoek te organiseren voor scholen.

PRAKTISCHE TIPS

Maak een draaiboek

Mail vooraf altijd de afspraken of een draaiboek naar de school. Denk aan dag, datum, tijd, zaal, maar ook; welke film gaan ze kijken? Is er een randprogramma? Hoe lang duurt het? Is er lesmateriaal of een les die ze ter voorbereiding moeten doen? Dit overzicht kunnen ze makkelijk doorsturen naar collega's.

Denk aan extra's

Bedenk of er extra benodigdheden nodig zijn: bv. een microfoon, een laptop-aansluiting, genoeg ruimte voor leerlingen in een rolstoel of stoelverhogers voor jonge leerlingen.

Test techniek

Test samen met je collega van filmtechniek niet alleen de films, maar ook het switchen tussen films en presentatie (al dan niet tussen filmprojector en laptop).

Wat spreek je af met leraren?

(vooraf per mail of voor aanvang op locatie doorlopen)

- Geef leraren **een duidelijke rol**: ga verspreid zitten in de zaal, help orde houden en doe vooral mee bij vragen en opdrachten!
- Maak vooraf met de leraar afspraken over **jassen/tassen** en over **toiletbezoek** tijdens de voorstelling. Het is vaak handig jassen/tassen onder de eigen stoel op te bergen.
- **Controleer** samen met een leraar de **zaal** zodra deze leeg is: is het netjes en zijn er geen telefoons, sleutels of handschoenen blijven liggen?
- Vraag achteraf naar de eerste indruk van leraren (en leerlingen): vonden ze het leuk? Een paar dagen later kun je ook een kort (!) vragenlijstje sturen voor **feedback**.

“Een leraar kent de pappenheimers in de klas, dus het is enorm fijn als ze zich tactisch opstellen in de filmzaal.”

Wat spreek je af met leerlingen?

De regels op school, in het klaslokaal, zijn een handig uitgangspunt

- **Als je iets wilt vragen of zeggen, steek je je vinger op**
- **Jassen/tassen**: zie afspraak met leraar
- **Toiletbezoek**: zie afspraak met leraar
- **Telefoons uit / stil / weggestopt**
- **Niet eten/drinken**
- **Geen voeten op de stoel en laat de zaal schoon achter.**

“Herkenbaar: de eeuwige vraag of er geen popcorn gegeten mag worden...”

GESPREKTIPS

Manage verwachtingen

Vertel waarom ze hier zijn en hoe het programma eruit ziet. Bij jonge leerlingen is het soms goed aan te kondigen dat het licht gedimd gaat worden, oudere leerlingen willen graag weten hoelang de films duren.

Zorg dat je publiek hoorbaar is

Herhaal wat in de zaal gezegd wordt, vat samen, of gebruik een publieksmicrofoon om iets hoorbaar te maken voor de rest van het publiek. Het allerbest werkt een zgn. catchbox: een schuimrubberen 'dobbelsesteenmicrofoon' die leerlingen rond kunnen gooien.

Vraag door

Waarom vind je dat?

Wissel vraagtypes af

Wissel vragen aan de hele zaal (*hand omhoog als..*) af met individuele vragen (*wie kan wat zeggen over..?*). Zo blijven leerlingen betrokken.

Geef gespreid de beurt

Geef niet alleen de voorste rij of de fanatiekste leerlingen de beurt. Speur ook de achterste rijen af, of geef de beurt aan leerlingen die hun hand niet zo hoog opsteken. Een beurt geven aan een niet-oplettende leerling is natuurlijk ook een beproefde techniek in het onderwijs.

Anticipeer

Luister echt naar wat leerlingen te zeggen hebben en reageer daarop.

"Enthousiasme is aanstekelijk, dat moet je als moderator dus uitstralen. Ook leraren die zelf actief meedoen in de zaal zijn top, dat waarderen leerlingen."

Activeer de kijkhouding

Door een gerichte kijkopdracht mee te geven activeer je leerlingen.

Stimuleer beweging

Hebben leerlingen moeite met stil zitten? Ook in de zaal kun je actief zijn. Denk bv aan een quiz met staan-zitten of hand omhoog-omlaag. Of doe een klassikale stretchoefening van lichaamsdelen als een soort bioscoop yoga (oren om de film te horen, benen om te laten bungelen, rits je mond dicht, helpt je ogen opensperren..). Zakt de concentratie tussen de films even weg? Zet dan een actieve oefening in!

Sluit het programma af

De afsluiting van het zaalprogramma is – net als een les op school afronden - belangrijk. Herhaal bijvoorbeeld nog even het leerdoel; waarom waren ze hier ook alweer? En bedank voor de aandacht en inbreng van leerlingen.

"Ik leer weer van leerlingen door ze te vragen naar hun favoriete films, of wat te vertellen over populaire YouTubers of games, want ook tussen film en games is een mooie brug te slaan."

INTRODUCTIE (10 minuten)

- **Welkom! (slide 1)**

Welkom in <naam theater> , Ik ben <naam>

Vraag: Wie is hier al eens eerder geweest? (vingers)

Vraag: Wie kan vertellen waar we zijn en wat we gaan doen? (vingers)

Vraag de leerlingen om een vinger op te steken voor het antwoord.

- **Regels (slide 1)**

Neem de regels kort door met de leerlingen. (zie pag. 2)

- **Overzicht van de films (slide 1)**

Wij gaan naar 6 verschillende korte films kijken, 2 documentaires en 1 speelfilm en 3 animaties.

De films gaan over het thema natuur & klimaat. Een thema dat de afgelopen jaren veel aandacht krijgt in de media en dus ook in film.

Vraag: Wat weten de leerlingen over klimaat? Kunnen ze ophalen hoe klimaat afgelopen jaar in de media terugkwam?

Vertel dat dit thema niet alleen in de media zichtbaar is, maar ook in films!

In de films die wij gaan kijken zien we hoe de filmmaker ons steeds een perspectief op het thema klimaat laat zien. Let maar eens op: kan jij tijdens het kijken naar de film het perspectief van de filmmaker ontdekken? Laten we gaan kijken!

Veel kijkplezier! (slide 2)

OVERZICHT FILMS

JovannaforFuture

Geïnspireerd door haar grote voorbeeld Greta Thunberg werpt de eigenzinnige Jovanna zich op voor behoud van de planeet. Ze doet dat door heel bewust te leven - gesteund door haar duurzaam wonende ouders - en door aandacht te vragen. De korte documentaire volgt Jovanna in haar dagelijkse leven en laat haar vertellen over haar motivatie, haar bewondering voor en contact met de Zweedse Greta, en over haar dilemma's. Want zelfs de hyperbewuste tiener snakt af en toe naar een yoghurtje met een smaakje uit een plastic bakje.

Kippenkracht

De onzekere puber Kees wil na de scheiding van zijn ouders bij zijn vader wonen, maar zit met zijn moeder opgescheept. Deze is na de scheiding ineens vegan en milieubewust geworden en heeft notabene ook nog eens een tiny house op een appelboomgaard gekocht. Door te fitnesssen en veel kip te eten voor zijn spiermassa, hoopt Kees de liefde van zijn 'normale' vader voor zich te winnen. Hij wil gewoon zijn oude leven leiden. Toch blijken de appelboomgaard en zijn moeder zo gek nog niet te zijn.

Hybrids

Wat als de dieren ooit samensmelten met ons afval? Vissen en vogels kunnen niet lang overleven nu de oceanen in een plastic soep zijn veranderd. Misschien zijn een auto-haai, flessendop-krab en vliegtuig-inktvis beter bestand tegen alle vervuiling. Hybrids geeft ons een voorproefje van deze bizarre toekomst.

M6nth

Korte film over een dier in gevangenschap dat naar buiten verlangt. Een dier dat net als wij droomt, dat intelligent is, nieuwsgierig, sociaal en gevoelig, en waarin duidelijk een ziel is te herkennen. Het biggetje uit deze film nodigt je uit om de wereld eens door zijn ogen te bekijken, zodat jouw blik op varkens voorgoed verandert.

Human Nature

Blote dames liggen in de wei; een oude opa ligt te dutten op een verwarming, terwijl een dikke man het strand oprolt en plastic uitkotst. Dieren nemen hun huismensjes liefdevol mee naar de mensenarts en proberen aangespoelde mensen te redden. Maar op andere momenten behandelen ze mensen zowel respect- als genadeloos. Deze animatiefilm houdt de kijkers een spiegel voor en laat zo de liefde zien die mensen voor dieren voelen én het leed dat wij hen bewust of onbewust aandoen.

PolarBarry

Korte speelse animatiedocumentaire over een serieus wereldprobleem met influencer en online personality PolarBarry in de hoofdrol. Deze ondeugende ijsbeer en internetsensatie brengt in zijn vlogs de klimaatdiscussie bij zijn volgers onder de aandacht. De video toont, zonder een oordeel te vellen, een verscheidenheid aan mogelijke meningen en de gruwelijke gevolgen.

AFRONDEN

We hebben gekeken naar 6 films die allemaal op een andere manier het thema natuur & klimaat verbeelden.

Vraag: In welke film vonden jullie het thema natuur & klimaat het best in beeld gebracht? Laat de leerlingen uitleggen waarom!

Vraag: In het begin vertelde ik dat de makers hun perspectief op het klimaat laten zien. In welke film heb je het standpunt van de filmmaker ontdekt? (laat de leerlingen dit toelichten: welk standpunt en hoe werd dat zichtbaar?)

We zijn nu aan het einde gekomen van het zaalprogramma: Ik wil jullie heel hartelijk bedanken voor jullie aandacht!

Colofon

Netwerk Filmeducatie (2022)

De educatieprogramma's in de Korte Film Poule zijn tot stand gekomen in samenwerking met: [Eye filmmuseum](#), [Cinekid](#), [NFF](#) (Nederlands Filmfestival), [IFFR](#) (International Film Festival Rotterdam) en [IDFA](#) (International Documentary Festival Amsterdam).

Vragen of opmerkingen? netwerkfilmeducatie@eyefilm.nl